

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۰۰) ، آلتی آیلانی
(۱۳۰) غروشدور.

[نسخه می ۵ غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندور

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولونماز .

الشمس

نمبر ۱۰۰۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامی در

اخطارات

آدرس تبدیلنده آبرجه بش
غروش کوندورللیدر .

مکوبلرک امضالری واضح
واردوناقلی اولسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولنسی لازمدر .

مسالك اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرینک آدرسارینک فرانسیر .
جده یازلسی رجا اولنور

پاره کوندورللیکی زمان نه یه دایر
اولدینک واضحا بیلدیرلسی رجا
اولنور .

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

باش محرر
محمد حاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

جلد ۱۵

۲۶ ایلول ۱۳۳۴

پنجشنبه

۱۷ ذی الحجه ۱۳۳۶

عدد : ۳۷۱

اسرار قرآن

مقدمه

قرآنک اسالیب و عباراتی

قرآن کریمک اسالیب بیان اعتباریله عربک مسالك كلامیه سندن هیچ
آریلامش اولدیغندن شورایه قدر متعدد برلده دلائل مادیه سیله بحث
ایتدک . بو حقیقت بتون وضوحیله میدانده طور و رب طور رکن معهود
ذات کندی کیلره یکیدن یکی به فتنه و فساد قابولری آچق
ایچون وسیله تحری ایتمکده اولدیغنی کوستر فضولیانه برطورایله
« اشیا موجود اولمدهن جناب حقک اوننی عالم اولمادیغنی ادعا ایدنلرک
دلیللری » سر لوحه سیله بر فصل مخصوص آچهرق بوراده « الان
خفف الله عنکم و علم ان فیکم ضعفاء » و نعلم المجاهدین منکم و الصابرين
و نبلو اخبارکم » « لتنظر کیف تعلمون » « تلك الايام نداولها بین
الناس و لیعلم الله الذین آمنوا و یحذمنکم شهداء » « ام حسبتم ان تدخلوا
الجنة و لما یعلم الله الذین آمنو منکم و یعلم الصابرين » « و ما جعلنا القبله
التي کنت علیها الا لنعلم من یتبع الرسول ممن ینقلب علی عقبيه » « لیعلم
الله من یخافه بالغیب » و بونلره مماثل دیگر بر طاقم آیتلر سرد
ایدیور ، بونلره موضوع بحث ایتدیکی عقیده فاشد نک صحنه کتاب
الهدر . دلیل اراد ایتک ایسته یور . کتاب الله ایسه بو خصوصده
تمامیه عربک مسالك بیانیه تبعیت ایتشدور . عرب نصل اثنای محاوراتده
خاطرینه سانح اولان معانی بی بیان و تصویر ایدرکن سلیقه شیک ایجاب
ایتمدیکی قیود و اعتبارات ایله تقید کلامه لزوم حین ایتمزه کتاب

کریمده بو مسئلهده عینی طرزده حرکت ایتشدور . یعنی آیات مبحونهده
عام الیهین بحث ایدرکن بو علم قدیمیدر ، خاتمیدر ، ذات الوهینه
قائم بر صفتیمیدر ، دکیدر ، جناب حق بذاته اشیا بی عالمیدر ، دکیدر ؟
مسئله لرینک صدق بحث ایله علاقه دار اولدقلرینی نظر ملاحظه یه آلامشدر .
اوت ، بونلر اولیه مباحثدر که کتاب کریم نه بحث ایتشدور ، نه ده بحث ایتکه
اونک ایچون بر لزوم واردر . کرک قرآن ، کرک اونک منزلی وان
الله بکل شیئی علیم » « ان الله قد احاط بکل شیء علما » « یعام خائنه
الاعین و ما تخفی الصدور » « یعلم ما بین ایدیهم و ما خلفهم و لا یحیطون
بشیء من علمه الا بما شاء » « مامن حبه فی ظلمات الارض و لا رطب
ولا یابس الا فی کتاب مبین » « کئی آیات ایله علم الهینک و سمعت بی
پایانی قطعی اساسلره تعین ایتدکن صکره بو کئی مباحثی اقتحامده
نصل بر فائده ملاحظه ایده بیایرلر ؟ خایر ، او ، بیلمه مزانکده حکمت
فلسفیه ، نامی ویرلش اولان صنایع مجادلات و تعسفاتک علم و هرفان
عالمده هیچ بر موقعی یوقدر . کتاب الهی بو کئی شیلره سباحه
تعلیق اتخاذ ایتک قطعاً طوغری بر شی دکلدور .

بو بابده کی فکریمزی دها زیاده ایضاح ، اذهانه تقریب ایتک
ایچون مثال شکلنده شو جهتی قارئینک انظار دفته هررض ایدم :
شعر سویله مک ، قوای خیالیه نک ابداع ایتدیکی درلودرلو تشبیهلری ،
مجازلری سلاک نظمه چکمک خصوصده عربک کنیدنه مخصوص
بر طاقم اصول و مسالکی واردی که هیچ بروقت اولنردن آریلمازلر
ایدی . مولدین دوری اولونجه اولزده عینی مسلکی تعقیب ، نظم
قریض وادیسند عینی شرائط و عاداته رعایت ایتدیلر . اولزده ملوک
وامرای مدح ایتک و بو وسیله ایله جائزه آلق فکر یله سویله کلاری
قصیده لره تشبیب و تغزل ایله باشلارلر ، اورادن خریاته بکچرلر ایدی .

وقت و قته مخابراتك باشقې ، صفائي ، مجد و شرفي ، اك سوديكي اولاد و يارانتي واسطه قسم اتخاذايلازلر .

عرب لسانك غيري برلسانه واقف اولانلركده بوكي قسملرك يالكيز قرآنه و انت عرب به خاص اولماديغنه بزمه برابر شهادت ايتمه لري طيبي بر كفيتمدر . آنجق شو جهت واركه عرب بو خصوصده دها ايلري كيتمش ، لغات سائر ايجانك قوللاندقلى يرلرده قسم استعمال ايلمدر . تا كيدي ايجاب ايدن يرلرده عربك اك سوديكي يا خود اك معنا و خطير اعتقاد ايتديكي بر شيه يمين ايتامسي هان غير واقعدر .

اوت ، شريعت جناب حقندن بشقه بر شيه يمين ايتمكي نهى ايتمدر . فقط اويله آكلاشيلور كه خلق بونيك تعلق ايتديكي يرلي آكلايه مامشدر . بونكتي ادراك ايدم بيلامك ايجون ، خاصياتده يمين ايجاب ايدن يرلرده هاكك قبول ايتمش اولديني دستوري كوز اوكنه كتيره ليدر . بونلرك هيچ برنده يمين ايدم جك كسه نك كندنجي اعظم مقدسات اولان شيدن بشقه سني يمين ايتمه سني مساع كوسترلما كده در . محكمه ده بر مسلمان الله ، بر خريستان انجيله ، بر يهودي جناب حقه و توراته يمين ايدم بيلير . چونكه ، خصومات و محاكمه يميندن غرض يمين ايدم حق اعترافه ، واقعي اقراره مجبور ايتمكدور . بومقصد ايسه يمين ايدم نك قهر و انتقامندن حذر ايتديكي ، سرائيني خير ، اضراي و ابتلا سني مقتدر اولديني بيلديكي بر ذاتك آيني آكرق دوچار خشيت و مهابت اوله سيله ممكن الحصولدر .

بو حكمة بناء شرعي ، سياسي بتون محاكمه تحليفار هپ بو صورتده جريان ايدر ، مسلم ، غير مسلم هر امته طائفه محاكمه عيني مسلك تعقيب اولنور .

بواساس نظر ملاحظيه آلتنجه اللهم اهدنا الصراط المستقيم حقه شرعت اسلاميه ده وارد اولان نهيك معطوف اولديني جهت ، ام سائرده اولديني كهي ، آنجق حقوق بشريه طائفه خاصيات اوله بيلير . بوندن ماعدا تا كيد و توثيق ايجاب ايدن مواقعه انسانك اك بيوك والكمعزز اعتقاد ايتديكي شيلردن هر هانكي برينه يمين ايتمه سني هيچ بر محذور يوقدر . برده قرآن كريمك عرب لسانيله نازل اولمش اولديني دوشونلورسه اونده كي قسملرك ، يمينلرك سري بتون وضوحيه تجلي ايدر . اوت ، قرآن حكيم ، تا كيدي ، تنبيي ايجاب ايدن يرلرده ، حكايه ايتديكي خبرلره ، سرد ايتديكي احكامه مخاطيلرك نظر دقتلري جناب ايتك ايتديكي نقطه لرده مقتضيات احواله رعيت ايتمش اولمق ، مخاطباتده اهل لسان آرمه سني مرعي اولان عادي محافظه ايتك ايجون عربك يمين خصوصنده كي مسالكنه تبعيت ايدر .

جناب حق مخلوقاتندن براميدي ، بر قورقوسي اولماديني حالده اوكا فصل يمين ايدر ، نام با كندن بشقه سني يمين ايتمكي كنديسي حرام ايتمشكن كنديسندن بشقه سني اوندن فصل قسم صادر اولور ؟ اصدق القائلين اولديني حالده خبر و يردكي شيلرك حقيقت اولديغنه يمين ايله

مديحه كولق متهديله سوزه باشلايان شاعرلرك قريحه لرينه بو ايكي زمين انشاد واسع برر جولانكاه اولور ؟ قبلر نشوة غرام ايله متبيج بر حاله كلب ؛ ساغرلر طولوب طولوب بوشالير ايدى .

عجبا كعب بن زهيرك سعادي ، واونك مخمور باقيشلي ، سورمه لي كوزي ، موايد عرقويه (اساسنزلندن كناه) سى كعبك مخيله سنك وجود و يرمش اولديني بر نازنين موهومدن بشقه بر شيمي ايدى ؟ كعبك حمله افكارنده سعادي تشهير ايتمسي صرف ، خيالك زرتار بديعيات ايله طوقومش اولديني مزين خلعتلره باقيشه جق بر قامت آرامق ، اوبديعه خياليه شعر (قيل) دن دكل ، شعردن ياديني قبلر ، چادرلر آلتنده آرام ايتديرمك فكرندن منبعث دكل ايدى ؟

مخضرمين (جاهليت و اسلامه ، كذلك ايكي دولت زمانه يتشمش اولان شاعرلر) شعرايك پيشواسي اولان بو ذات ايله اونك اثرينه اقتفا ايدن صنعت شعرايك مسلك انشاد لرينه باق . عيان بر صورتده كوره جكسك كه شاعرلر بر مقام موضوعلره طالارلرك بونلر كنديلري ايجون مقصود بالذات دكلدر . بويله موضوعلر اولنر ايجون آت اويناه جق برر ميدان ، صنعت شعردن كي اقتدار لرينك درجه سني كوسترلر جك برر معيار وظيفه سني كوردرلر . هله عرب شعراسي سويلدكاري قصيده لرده قديمأ مرعي اولان « اقتضاب » (نسيب و تشبيب كهي بر واديدن بردن بره مقصده انتقال) عادتني بر اقوبده « حسن تخلف » اصولي التزام ايتدكردن بري اشعار عربيه ده بو طرز تخيله مبذول بر صورتده تصادف اولنور .

قرآن مينك اسلوب بيان اعتباريله تماميله عربلر آرمه سني جاري اولان مسالكه تبعيت ايتمكدن اولديني اساسي قبول ايدلكدن صكره اونك عباراتك قوتق منطق نظرياتيله اولچمك ، اچكامني صنعت جدل ، فلسفه قواعدينه تطبيقاً تاويله چاليشمق حماقتدن ، قصه دوشونمندن بشقه بر شيه حل اوله بيليرمي ؟

اوت ، اوت قرآنك كندينه مخصوص بر اسلوب بياني واركه اونك سري آنجق بر اديب نكته دان آكلايه بيلير ، كوزللكني محاسن بيانك روحنه نفوذ ايدن بر نظر ثاقب كوره بيلير .

اساليب قرآن بحثه نهايت و يرمزدن اول قرآن كريمده وارد اولان قسملر ، يمينلر حقه ده بر قاج سوز سويله مك ايتنور .

معلومدر كه هر لسانده قسم مختلف مقصدلره ، مشوع شكل و صيفلره استعمال اولنور .

بر حكم و ادعائي يمين ايله تايد و توثيق ايتك لسان عربك خصوصاتندن اولوب اك نارك و يوكسك لسانلردن باربارلره طائفه اك قبا واك عادي لهجه لره و ارنجهيه قدر مهموم السنه آرمه سنيده بو خصوصده بر مشاركت سليقيه واردور . هر يردنه انسانلري كوررسك كه انساني محاورده بابالرينك قيمتي باشلرينه ، شرعي ذاتلرينه ، مفاخر قديمه لرينه ، اقربالرينك مقابرينه ، سودكارينك كوزلرينه يمين ايدرلر .

قلم ، کاغذ ، سماء ، ارض ، نفس ، سائریه قسم ایتشسه بونلر هپ قواعد بلاغه مستند برر سبب تخنده جریان ایلشدر .
زمین بحث غیر مساعد اولماسه شوراده کتاب اللهک هر هانکی بریزنده واقع اولان قسملرک اسرارینی تدقیق واستکناهاه جالیشپردق ؛ فقط بحثک عدم تحملی بونلر حقنده کی مطالعاتی موانع طائده سنه ترک مجبور ایتدی .

ترجمی : محمد شوکت

عبدالعزیز چاوش

تأمین نه وجهله لزوم کورد ؟ طرزنده مفسر لک مخالف آثارینی طولدیران سؤالر ، مشکللر هبلله اشتغالدن ، یاخود جنت ائرندن بشقه برشی دکدر . سور و آیات قرآنیده قسم وارد اولمش ایسه هیچ شبهه سز بو ، بلاغتك ، صناعت کلامیه نك ايجاباته مستند مقاصد مخصوصه طولایسیله وارد اولمشدر . قسملرک صیغه وشکلرینک تنوعیده اسباب ومعانیسک تنوع واختلافدن نشئت ایتمکدهدر .
بو حقیقه بناء قرآن مبین اللهک ذاتنه ، رسولنه ، تین ، زیتون ، طور ، صافات ، زاجرات ، شمس ، قر ، نجم ، لیل ، عصر ،

اقوام اسلامیه نك اسباب انحطاطی

— ۳ —

(مؤلفی : برنس محمد سعید مهلم پاشا)

تخلیص کریسان ایدمهزلر . چونکه رأس کارنده بولنالر گیتدکجه دوچار تردی اوله رق نهایت مستبد ، متلون ، بدحال و جاهل اولوب کیدرلر .

بوملاحظه بناء درکه صنوف متفکره انجق منسوب اولدقلری جمعیات اسلامیه نك غایات ملیه رینه خدمت ایلدقلری تقدیرده وظیفه لرینی حسن ایفا ایتمش اوله جقلردر .

اقوام اسلامیه نك محروم نور و عرفان قالمیرینه و کندیلرینک ایسه آنلری تنویره ناقادر اولمیرینه سببیت ویرن بو تشتت الیم بوصورتله زائل اوله جق وطبقه منوره جمعیتده کی وجه وجودینی ار زمان بحق ادرك ایدمه جکدر .

طبقه مذکور بو تحاهاللارنده شیمدی به قدر او درجه لرده ایلری به کیتمشلردی که عالم اسلامی خیالخانه لرنده دوغان هر درلو تصورات غریبه و مفرطانه نك اجراسیله بک ناقص و بک متلون اولان عرفانلرینی نظمینه خادم و هر درلو زیانکار لغه کشاده بی یاپان بر ساحة تجربه عد ایلشدرلر .

اقوام غریبه هیچ شبهه یوق که بو کون آریستوقراسی لرینه مصدر اولان دره بکک خاطرات و تفکیلات ماضیه سیله بو کونکی ده ووقراسی و مساوات فکرلری آراسنده بر دوره استحاله کچیرمکدهدر . بو مللر تشکلات اجتماعیه لرینی بویله لاینقطع تعدیل و تبدیل ایدمه فلنمزجه یوقاریده ایضاح ایلدیکمز غایه اجتماعیه اسلامیه به وصول بولق سودا سنده درلر .

تشکلات حاضره سیاسی لری تحولات اجتماعیه لرندن ملهم ای ، کوتو بر طاقم تدابیر روزمره حکمنده درکه معقول و بی طرف بر اداره تأسیس و تأمیندن زیاده تحولات مذکور بی تسهیل خدمت ایتمکدهدر . بناء علیه غریبک تشکلات اجتماعیه و سیاسی لرنده کی مکملینه اینانق و اقوام غریبه نك رفعت و رفاهیتی اولره عطف ایلله

اسلامک عقائد سیاسی سنه کلنجه اولورده معتقدات اجتماعیه سکن محمدولیدر . اجتماعیاتده اولدینی کی سیاستده فرق و صنوف مختلفه آراسنده کی رقابت و مخالفتله مساع و یرمیه رتک تابع ایلله متبوع آراسنده کی مناسباتی تعیین و تحدید و بوصورتله موازنه سیاسی نك حصولی تأمین ایدر . هیچ بر شکل حکومتله قیید ایلدیکی انسانلری ، حقوق و وظائف متقابله لرینه حرمت و رعایت شرطیله احتیاج لرینه کوره حرکنده حر و سربست بر اقییر .

غایه اسلامک نه درجه لرده اهمیت و خصوصیتی حائز اولدینی و متفکرینک بنیه اسلامده کی بو وحدته نظر احترام ایلله باقهرق اللرندن کلدیکی قدر اونی تحکیم و تقویه به جالیشق و وظیفه سیله مکلف بولملری لازم کله جکی ایضاحات مبسوطه ایلله تین ایدر . شو حاله نظر آجله مزک اولانجه مساعیمز جمعیت اسلامیه ده نمایان اولان آریستوقراتیک و ده موقراتیک سجه لرینی تمیز و اعلا و اساسات ملیه مزنی تابع و متبوع آراسنده کی حقوق و وظائفک ده لا یتیلله ادراک و اجرا قلنمسی کافل بر طرزده تعدیل و اصلاحه معطوف بولمیلدر .

عالم اسلامده دینسزلکک جمعیات عیسویه ده کی دینسزلکدن قات قات فرقلی بر اهمیت مخصوصه کسب ایلنسی ده بوندن نشئت ایلدکدهدر . معشر اسلامده دینسزلک ، موضوع و مؤسس اولان دساتیر اخلاقیه و اجتماعیه نك رد و انکاری معناسنی تضمن ایدره رک فردک سقوط اخلاقیسیله جمعیتک انحلال و افساختنی استلزام ایدر . بو اعتبارله مضاد اخلاق و اجتماعیاتدر . بناء علی ذلک دینسزلک مسلمانلرله معاشر اسلامیه به عارض اوله بیله جک فلاکتلرک الک و خیمیدر .

تاریخ ایلله ثابتدرکه الک مترقی مللر ، آمال و افکاری پیشوایانی طرفدن الک ای ادراک و اسعاف ایلدش اولان مللردر . اقوام ، رهبرلرینک کیف و هوسلرینه خدمت و اطاعته رضا کوستردقلری تقدیرده کریوه انحطاطه دوشرلر و یاخود بولندقلری درکه انحطاطدن